

Skriv fra NKK: Momskompensasjon for regnskapsåret 2025

Forenklet modell tar utgangspunkt i totale driftskostnader

Vi har i år fått en presisering fra tilsynet. Vi må registrere eventuelle avgrensinger og fradrag i søknadsskjema.

Sakset fra lottstift.no:

Forenklet modell tar utgangspunkt i totale driftskostnader.

Søknadsgrunnlaget er totale driftskostnader etter at avgrensinger og fradrag er trukket fra. Søknadsbeløpet deres blir 8 prosent av søknadsgrunnlaget av de første 7 millioner kronene, deretter 6 prosent av søknadsgrunnlaget over 7 millioner kroner.

Driftskostnadene skal dere hente fra revidert og godkjent regnskap ett år tilbake i tid. Totale driftskostnader inkluderer lønn og flere andre kostnader uten moms. Finansposter skal ikke være med i grunnlaget, da det ikke er driftskostnader. Vanlige bankgebyrer er IKKE finansposter og kan inkluderes.

Avgrensinger av kostnader alle organisasjoner må vurdere:

1. Kostnader til virksomhet som ikke kompenseres eller er utenfor den ikke-fortjenestebaserte delen av virksomheten (§ 6a)

Det skal gjøres avgrensning av kostnader knyttet til virksomhet som ikke kvalifiserer til kompensasjon, blant annet virksomhet som dekker kostnader av privat karakter og virksomhet som kommer næringsinteresser eller offentlige oppgaver til gode. [Les mer om virksomhet som ikke kan motta momskompensasjon.](#)

Kostnader utenfor den frivillige delen kompenseres ikke. Dette betyr kostnader utenfor den ikke-fortjenestebaserte delen av virksomheten. Med kostnader utenfor den ikke-fortjenestebaserte delen mener vi aktiviteter som kan generere fortjeneste for de som står bak aktivitetene. For eksempel kan det være at det blir utdelt overskudd til stifter eller medlemmer, at private eiendeler får en verdiøkning, eller at det blir overført verdier ved en oppløsning. Denne delen av virksomheten er ikke kompensasjonsberettiget, og må tas ut av søknadsgrunnlaget. En organisasjon kan drive en aktivitet som er egnet til å gå med overskudd, for eksempel kioskdrift, men overskuddet må i sin helhet bli ført tilbake til den frivillige virksomheten.

Dersom en organisasjon driver både virksomhet utenfor og innenfor ordningen, må dere avgrense for kostnader som ikke skal være med i søknaden. Dette kan gjøres gjennom

organisatoriske eller økonomiske skillelinjer innenfor organisasjonen. **Søkere som har virksomhet både innenfor og utenfor formålet med ordningen, og som ikke har foretatt en slik avgrensning, kan etter en totalvurdering få avslag på søknaden.**

Organisasjonen må kunne dokumentere at kostnader det søkes om kompensasjon for, er til bruk i den frivillige og ikke-fortjenestebaserte delen av virksomheten.

2. Kostnader til nybygg, påbygg og ombygging av bygg, anlegg eller annen fast eiendom (§ 6b)

Det blir ikke gitt kompensasjon for kostnader til nybygg, påbygg eller ombygging av bygg, anlegg eller annen fast eiendom. Det blir derimot gitt kompensasjon for kostnader til vedlikehold. Inventar vil også normalt kunne være del av søknaden. Vær oppmerksom på at vedlikeholdskostnader knyttet til utleie av fast eiendom ikke kompenseres.

Hva som er vedlikeholdskostnader etter forskriften, skal vurderes etter hva skatteloven § 6-11 definerer som fradragsberettiget vedlikehold, [beskrevet i Skatteetatens Skatte-ABC om Vedlikehold, punkt V-3-4 til V-3-7.](#)

Hva er vedlikehold?

Vedlikehold er arbeid som blir gjort for å få bygget, anlegget eller eiendommen tilbake til standen det hadde som nytt. Det kan både være i forbindelse med gjenopprette slitasje eller reparere skader. Modernisering kan også til en viss grad ses på som vedlikehold dersom det foreligger et behov, som for eksempel å skifte ut et gammelt vindu med et vindu av dagens standard.

Kostnader til å sette bygget, anlegget eller eiendommen i en stand det ikke har vært i tidligere, er i utgangspunktet ikke vedlikehold. I vurderingen skal dere også regne med standen bygget, anlegget eller eiendommen har vært i hos eventuelle tidligere eiere. Dersom bygget, anlegget eller eiendommen tidligere har blitt endret etter at det var nytt, for eksempel bygget på eller ombygd, er det den endrede standen som skal danne utgangspunkt for vurdering av hva som er vedlikehold.

Kostnader til arbeid som ikke er vedlikehold, kan ikke få kompensasjon. Kostnader til slike arbeid er i denne sammenhengen påkostning, uavhengig om arbeidet fører til en verdøkning eller ikke. Påkostning omfatter arbeid som fører bygget, anlegget eller eiendommen til en bedre stand eller til en annen stand enn det tidligere har vært i, for eksempel tilbygg, moderniseringer og endringer.

Endringer og forbedringer av bygg, anlegg eller annen fast eiendom

Arbeid som utelukkende består i endring av et bygg, anlegg eller eiendom anses som påkostninger. For eksempel vil riving eller flytting av en vegg for å få større rom ikke være vedlikehold, heller ikke for den delen som erstatter vedlikehold på veggen som rives. Likeens vil kostnadene til å flytte et bad bli sett på som påkostning.

Arbeid som fører til forbedring utover den stand det en gang har vært i er ikke vedlikehold. For eksempel førstegangsmaling og førstegangs-isolering av et bygg. Ved avgjørelsen om det har skjedd en forbedring må det tas hensyn til utviklingen som har skjedd iblant annet materialbruk siden gjenstanden var ny. Foretas utskiftning av eldre deler med nye, som etter dagens nivå tilsvarer samme standard som objektet har vært i tidligere, skal hele kostnaden regnes som vedlikehold dersom den eldre delen trengte utskiftning.

Om vedlikeholdet var nødvendig får dere kompensert det vedlikeholdet ville kostet, men ikke forbedringer eller endringer utover det. Setter dere for eksempel inn en oppgradert baderomsinnredning til 200 000 kroner, men å skifte ut den gamle ville kostet 130 000 kroner, er det 130 000 kroner som kan inngå i søknaden.

Ved vurderingen av om det er vedlikehold eller påkostning skal hvert delprosjekt i utgangspunktet vurderes for seg selv. Skiftes det for eksempel ut et gulvbelegg, må det vurderes om utskiftningen skal ses på som vedlikehold eller påkostning av gulvet.

Er det utskifting eller vedlikehold?

Å skifte ut et bygg eller anlegg vil ikke regnes som vedlikehold. Dersom man skifter ut en del av bygget eller anlegget med en ny del av samme slag, vil det som utgangspunkt regnes som vedlikehold dersom det var nødvendig. For eksempel vil en fløy regnes som en del av bygget. Dersom fløyen må rives på grunn av fukt og blir bygget opp slik den var før, er dette vedlikehold av bygningen.

Dersom hele bygget eller anlegget blir skiftet ut med et nytt, skal det regnes som et nytt bygg eller anlegg. Dette gjelder også om en rehabilitering blir så omfattende at det i realiteten blir et nytt bygg eller anlegg. For å vurdere dette må dere se hvor mye som er igjen av det gamle bygget eller anlegget. Om det gamle bygget eller anlegget bare utgjør en mindre vesentlig del, kan dere ikke få kompensasjon fordi dere da har bygd et nytt bygg eller anlegg.

3. Avskrivninger og nedskrivninger på aktiverte kostnader på bygg, anlegg og annen fast eiendom (§ 6c)

Kostnader til avskrivninger og nedskrivninger på aktiverte kostnader på bygg, anlegg og annen fast eiendom blir ikke kompensert. Aktivering i regnskapet vil si at noe er oppført som en eiendel, og ikke som en utgift/kostnad. Kostnaden blir fordelt over flere år gjennom avskrivninger.

Avskrivninger knyttet til inventar, driftsløsøre, biler og lignende kan tas med i søknadsgrunnlaget.

4. Drifts- og vedlikeholdskostnader som gjelder utleie av bygg, anlegg og annen fast eiendom (§ 6d)

Dersom en organisasjon disponerer et bygg, anlegg eller eiendom som leies ut, skal organisasjonen gjøre **avgrensning for drifts- og vedlikeholdskostnader knyttet til utleien.** Dette gjelder også ved fremleie og ved utleie til andre organisasjonsledd eller aksjeselskap i samme organisasjon. Med utleie menes det å stille eiendommen til disposisjon til andre mot et vederlag, for eksempel mot betaling av husleie eller ved å dekke en andel av felleskostnadene.

Avgrensningen kan beregnes på flere måter, for eksempel på bakgrunn av størrelsen på det utleide arealet, antall utleiedager, eller inntekter fra utleie. Det viktige er å finne et estimat som reflekterer de faktiske forholdene på en god måte. Husk å ta hensyn til driftskostnader som for eksempel strøm, kommunale avgifter, renhold og forsikring, men også kostnader til vedlikehold.

Fast utleie av areal

Fast utleie er areal som kun leietaker disponerer i hele leieperioden. Det kan for eksempel være et kontorareal, en leilighet, garasje og lignende.

Eksempler på beregning:

- En organisasjon eier et bygg, der den ene halvdel blir brukt av organisasjonen selv og den andre blir leid ut. Den frivillige organisasjonen dekker alle kostnader til drift- og vedlikehold av selve bygget. I dette tilfellet vil en naturlig avgrensning være halvparten av alle drifts- og vedlikeholdskostnader knyttet til bygget.
- En organisasjon leier ut en leilighet fast hele året og har skiftet kjøkken. Alle kostandene til vedlikeholdet av kjøkkenet skal trekkes fra siden det gjelder fast utleiedel.

Annen utleie

Utleie som ikke er fast, går under annen utleie. Når dere skal regne ut avgrensningen tar dere utgangspunkt i bruken av arealet.

Eksempel på beregning:

- Et grendelag leier ut grendehuset til konfirmasjoner, bryllup, møter og andre tilstelninger 75 dager i året. Grendelaget må avgrense for kostnadene til de utleide lokalene. De kan for eksempel regne ut en andel basert på antall utleiedager i året. Avgrensningen blir da $75 \text{ dager utleie} / 365 \text{ dager i ett år} = 20$

prosent. Grendelaget skal da trekke ut 20 prosent av kostnadene knyttet til drift og vedlikehold av bygget.

- Grendelaget har hatt større vedlikeholdsarbeid og skiftet vindu og gulv i grendehuset. Gjennom en lang vedlikeholdsperiode har de ikke kunnet bruke huset. Grendelaget leier vanligvis ut huset til arrangement i tillegg til å ha egenaktivitet der. Det er utleieaktiviteten i et normalår som skal legges til grunn, og avgrensingen skal derfor beregnes på samme måte som i eksempelet over.
- 5. Anleggsprosjekt som er omfattet av ordningen for momskompensasjon til idrettsanlegg (§ 6e)**

Disse fradragene må dere i tillegg gjøre om dere har **over 7 millioner** kroner i driftskostnader:

1. Kostnader til utlandet (§ 7a)

Intensjonen er at det er norsk merverdiavgift som skal kompenseres. Det skal gjøres fradrag for:

- Kontantoverføringer til egen organisasjon og samarbeidspartnere i utlandet. For organisasjoner som finansierer aktiviteten i utlandet med faste overføringer vil summen av overføringene kunne brukes.
- Lønnskostnader til personell stasjonert i utlandet. Merk at lønn som blir utbetalt til disse til konto i Norge skal også trekkes fra.
- Øvrige kjøp av varer og tjenester som er brukt i utlandet. Reise- og oppholdskostnader til/fra/i utlandet skal trekkes ut, også når kostnadene går via et norsk reiseselskap.

Varer og tjenester som er importert fra utlandet kan inngå i søknadsgrunnlaget, så lenge varen og/eller tjenesten er brukt i Norge.

2. Driftskostnader knyttet til merverdiavgiftspliktig virksomhet (§ 7b)

Ordningen skal ikke kompensere driftskostnader som inngår i den mva-pliktige delen av virksomheten. Alle kostnader som er knyttet til den avgiftspliktige delen av virksomheten skal trekkes fra. Det vil si at det ikke bare er kostnadene som er avgiftsbelagt som skal trekkes ut, men også alle andre kostnader knyttet til det avgiftspliktige området. Det vil si kostnader som lønn, avskrivninger, varer og tjenester, andel husleie, andel felleskostnader osv.

3. Overføringer til andre organisasjoner, og mellom ledd i samme organisasjon (§ 7c)

Formålet med fradraget er å hindre dobbelkompensasjon, og å sikre at kompensasjonen dekker kostnader som frivillige organisasjoner har til merverdiavgift ved kjøp av varer og tjenester.

Pass på at dere trekker ut alle overføringer til andre organisasjoner og overføringer til andre ledd i samme organisasjon. Eksempelvis overføringer av tilskudd og kompensasjon fra et sentralledd til regional- og lokalledd.

4. Totale driftskostnader som er kompensasjonsberettiget gjennom kommunal og fylkeskommunal mva-ordning (§ 7d)

Det skal ikke kompenseres for kostnader som kompenseres gjennom den kommunale- og fylkeskommunale mva-ordningen. Dette gjelder frivillige organisasjoner som på vegne av kommune eller fylkeskommune produserer helse-, undervisnings- eller sosiale tjenester som kommune eller fylkeskommune er lovpålagt å utføre (for eksempel å drive barnehage). [Dere kan lese mer om kompensasjonsordningen hos Skatteetaten.](#)

De totale driftskostnadene knyttet til slik virksomhet skal trekkes ut av grunnlaget. Det vil si at det ikke bare er kompenserte kostnader som skal trekkes ut, men også alle andre tilknyttede kostnader som lønn, avskrivninger, varer og tjenester, andel husleie, andel felleskostnader osv.

Presiseringer, viktig å merke seg:

- Valgt revisor kan ikke være den samme personen som har ført regnskapet, eller en del av styret. Dette er for å sikre uavhengighet av kontrollen revisor utfører.
- Dersom vedtektene som gjelder ved søknadsfristen ikke er registrert i Frivillighetsregisteret, må søker legge ved vedtektene i søknaden. Underledd må ikke legge ved vedtektene i søknaden, men må kunne sende de om vi ber om det ved en kontroll.
- Vilkåret om at frivillig innsats skal være en viktig del gjelder hele organisasjonen, ikke bare delen det søkes om kompensasjon for. I [forskriftens § 5](#) er det også tydeliggjort momenter det skal legges vekt på i vurderingen. [Les høringsnotatet for mer informasjon.](#)
- Paraplyorganisasjoner som ikke har nok frivillig innsats i egen organisasjon, kan legge vekt på medlemsorganisasjonenes frivillige innsats dersom minst 50 prosent av medlemsorganisasjonene kvalifiserer til å få momskompensasjon. Paraplyorganisasjoner må derfor legge ved en oppdatert medlemsliste, hvor det kommer frem hvilke organisasjoner som kvalifiserer til momskompensasjon og ikke. Vi utarbeider en mal dere kan bruke ved innsending. Se definisjon på paraplyorganisasjon i [forskriftens § 2](#).
- Avgrensninger mot offentlig virksomhet er gjort tydeligere, og legger seg tett opp mot dagens forvaltningspraksis på området. Ønsker du mer informasjon om dette før nettsidene er oppdatert kan du lese høringsnotatet.
- Det er presisert at underledd har en plikt til å ha godkjent og underskrevet årsregnskap, årsmelding og revisjonsberetning.
- I høringsnotatet er kravet til årsmelding presisert. Dokumentet skal beskrive organisasjonens aktiviteter i det foregående året. Protokoll fra årsmøtet er normalt ikke en årsmelding. Årsmelding kan også kalles årsrapport og årsberetning. For organisasjoner som etter regnskapsloven, annen særlovgivning eller som følge av vedtekter har krav om å utarbeide en årsberetning, vil denne gjelde som årsmelding.
- Dersom sentralledet har bedt om ytterligere dokumentasjon og forklaringer fra underledd som er nødvendig for å avgjøre om disse oppfyller vilkårene etter forskriften, men ikke har mottatt dette innen sentralledets interne frist for å

kunne ferdigstille søknaden, kan sentralledet unnlåte å ta med underleddet i søknaden.